# מהדורה למורה – מפתח תשובות

## מטרות הדף:

- להציג את הגורמים לצמיחת רעיונות מבשרי הציונות
- להסביר את החידוש של המבשרים לעומת התפיסה הפסיבית של הגאולה
- להכיר שלושה מבשרים ולהבחין בין המבשרים הדתיים למשה הס

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

### חלק א' – הבנה בסיסית

1. ב – דרישת ציון
2. ג – הוגה סוציאליסט שחזר אל עמו

### חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – רבנים והוגים קראו לכך עשרות שנים קודם
2. נכון – כך הבינו אותן רבים לפני המבשרים
3. לא נכון – משה הס היה הוגה סוציאליסט חילוני

### חלק ג' – השלמת מילים

1. זמן
2. דרישת ציון
3. רומי וירושלים

### חלק ד' – התאמה - דמות ותרומה

- 1 – ג (קרא ליישב את ארץ האבות ב-1843)
- 2 – ד (כתב את דרישת ציון ב-1862)
- 3 – א (כתב את רומי וירושלים כהוגה חילוני)
- 4 – ב (הראתה שהשנאה ליהודים נמשכת גם באירופה)

### חלק ה' – סדר כרונולוגי

1. עלילת דמשק
2. קריאת הרב אלקלעי ליישב את ארץ האבות
3. פרסום דרישת ציון ורומי וירושלים
4. ייסוד מקווה ישראל

### חלק ו' – כתיבה בסגנון בגרות

### כרטיס יציאה – מה לחפש

- גאולה המתחילה בפעולה אנושית הדרגתית - עלייה ועבודת אדמה, ואחריה תבוא הגאולה השלמה
- משה הס, רומי וירושלים
- פעלו / עשו מעשה / עלו לארץ

## טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח עם חבל השנים כדי להמחיש שהרעיון קדם להרצל ב-50 שנה
- כדאי להדגיש את ההבדל בין המבשרים הדתיים למשה הס כדי למנוע בלבול
- לחיזוק אפשר להשתמש בכרטיס 'מי אמר?' מההתאמות לחינוך המיוחד

# דף תרגול: מבשרי הציונות - לא מחכים

דף התלמיד/ה חנ"מ

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

עשרות שנים לפני הרצל קראו רבנים והוגים לשוב לארץ ישראל במעשה ולא לחכות לגאולה ניסית. בדף זה נכיר את רעיונותיהם ואת הרקע ההיסטורי שהוביל אליהם.

**בנק מילים:** רומי וירושלים | דרישת ציון | זמון

## 1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** מה היה שם ספרו של הרב קלישר?

א) רומי וירושלים ב) דרישת ציון ג) מדינת היהודים

**2.** מה היה רקעו של משה הס?

א) רב ספרדי מזמון ב) ראש ישיבה בווילנה ג) הוגה סוציאליסט שחזר אל עמו

## 2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | הרעיון לשוב לארץ ישראל ביוזמה אנושית הופיע רק עם הרצל | ☐ | ☐ |
| 2 | שלוש השבועות שימשו נימוק להמתנה לגאולה | ☐ | ☐ |
| 3 | כל מבשרי הציונות היו רבנים | ☐ | ☐ |

## 3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

**1.** הרב אלקלעי היה רבה של הקהילה הספרדית ב _____

**2.** הרב קלישר כתב את הספר _____

**3.** משה הס כתב את הספר _____

## 4 חלק ד' – התאמה - דמות ותרומה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** הרב יהודה אלקלעי | ___ | **א.** כתב את רומי וירושלים כהוגה חילוני |
| **2.** הרב צבי הירש קלישר | ___ | **ב.** הראתה שהשנאה ליהודים נמשכת גם באירופה |
| **3.** משה הס | ___ | **ג.** קרא ליישב את ארץ האבות ב-1843 |
| **4.** עלילת דמשק | ___ | **ד.** כתב את דרישת ציון ב-1862 |

## 5 חלק ה' – סדר כרונולוגי

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

| | |
|---|---|
| ☐ | ייסוד מקווה ישראל |
| ☐ | פרסום דרישת ציון ורומי וירושלים |
| ☐ | עלילת דמשק |
| ☐ | קריאת הרב אלקלעי ליישב את ארץ האבות |

## 6 חלק ו' – כתיבה בסגנון בגרות

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

**כרטיס יציאה**

מה הייתה הגאולה הטבעית לפי הרב קלישר?

---

---

ציינו מבשר אחד שאינו רב ואת שם ספרו

---

---

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀